

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ2508	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Περιβαλλοντική Ψυχολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, ομαδικές εργασίες και εστιασμένες συζητήσεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλεγόμενο μάθημα		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την παρακολούθηση του μαθήματος και τη μελέτη των προτεινόμενων βιβλιογραφικών πηγών επιδιώκεται οι φοιτήτριες και οι φοιτητές στο τέλος του εξαμήνου να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - κατανοήσουν τις ποικίλες διαστάσεις της αλληλεπίδρασης ανθρώπου-περιβάλλοντος και να εξοικειωθούν με τις σχετικές έννοιες, - κατανοήσουν το ρόλο που παίζει το φυσικό και δομημένο περιβάλλον στη ζωή των ανθρώπων, στις στάσεις και συμπεριφορές, - είναι σε θέση να αναγνωρίσουν τις κοινωνικο-πολιτισμικές επιρροές στη διαμόρφωση περιβαλλοντικών στάσεων, - κατανοήσουν τις αξίες που καθοδηγούν περιβαλλοντικά υπεύθυνες συμπεριφορές, - εξοικειωθούν με τις διαφορετικές ερευνητικές μεθόδους και μεθοδολογικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την εμπειρική διερεύνηση στο γνωστικό αυτό πεδίο, - σκεφτούν κριτικά γύρω από τους τρόπους με τους οποίους άτομα, κοινωνικά σύνολα και περιβάλλοντας χώρος συνδιαμορφώνουν τα πλαίσια αναπαραγωγής τους, αντλώντας από ένα εύρος θεωρητικών (και συχνά διεπιστημονικών) προσεγγίσεων.
Γενικές Ικανότητες.
<p>Οι φοιτήτριες/ες αναμένεται να αποκτήσουν τις παρακάτω γενικές ικανότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών - ομαδική εργασία - εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον - σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον - άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής - προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης - ηθική κρίση

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα παρουσιάζει το πεδίο που προσπαθεί να συμβάλει στην κατανόηση της δυναμικής σχέσης ανθρώπου- περιβάλλοντος, με το τελευταίο να συμπεριλαμβάνει το φυσικό, δομημένο και κοινωνικό περιβάλλον. Εξετάζεται πώς το ευρύτερο περιβάλλον επηρεάζει αντιλήψεις, συναισθήματα, συμπεριφορές και την ανθρώπινη ζωή γενικότερα (υγεία κι ευημερία) καθώς και το πώς η ανθρώπινη συμπεριφορά επηρεάζει την περιβαλλοντική ποιότητα. Επιπλέον το μάθημα θα ασχοληθεί με τη διαμόρφωση αξιών, στάσεων και αναπαραστάσεων σχετικών με το περιβάλλον καθώς και με την επισκόπηση των δυνατοτήτων ενθάρρυνσης περιβαλλοντικά υπεύθυνων στάσεων και συμπεριφορών. Τέλος θα συζητηθεί η συμβολή της περιβαλλοντικής ψυχολογίας (ΠΨ) στο σχεδιασμό περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και στην επιτυχία των περιβαλλοντικών πολιτικών, ενώ θα γίνει αναφορά στις νέες τάσεις και προκλήσεις του κλάδου. Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά οι θεματικές ενότητες για κάθε βδομάδα.

1. Το Ιστορικό και θεωρητικό υπόβαθρο της Περιβαλλοντικής Ψυχολογίας

Αντικείμενο μαθήματος, βασικές έννοιες, θεωρητικά θεμέλια και πρόδρομοι του κλάδου, διεπιστημονικότητα, μεθοδολογίες.

2. Περιβαλλοντική αντίληψη και αξιολόγηση

Πλαίσιο συμπεριφοράς, θεωρίες αντίληψης, περιβαλλοντική περιγραφή, περιβαλλοντική αξιολόγηση (στάσεις και προτιμήσεις).

3. Γνώση περιβάλλοντος και η έννοια του χώρου

Γνωστικοί χάρτες, χώρος και ταυτότητα, προσωπικός χώρος, εδαφικότητα, ιδιωτικότητα.

4. Περιβαλλοντικό άγχος και αντίληψη περιβαλλοντικών κινδύνων

- A. Πηγές περιβαλλοντικού στρες (συνωστισμός, ρύπανση, θόρυβος).
- B. Διαμόρφωση αντιλήψεων για τους περιβαλλοντικούς κίνδυνους.

5. Αρχιτεκτονική, κτιστό περιβάλλον και συμπεριφορά

Η επιρροή της αρχιτεκτονικής στη συμπεριφορά, χτιστό περιβάλλον και πλαίσια συμπεριφοράς, εφαρμογές της ΠΨ στην αρχιτεκτονική.

6. Αστικό περιβάλλον και συμπεριφορά

Η πόλη, η γειτονιά, ανοιχτοί και δημόσιοι χώροι, εφαρμογές της ΠΨ στον αστικό σχεδιασμό.

7. Η σύνδεση του ανθρώπου με το φυσικό περιβάλλον

Νοήματα, ερμηνείες και συναισθηματικός αντίκτυπος εμπειριών από τη φύση, φυσικά περιβάλλοντα και οφέλη για την υγεία, παιδιά και φύση.

8. Περιβαλλοντικές καταστροφές και κλιματική αλλαγή

Ψυχολογικές αντιδράσεις στις φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές, κοινές αντιλήψεις για την κλιματική αλλαγή, σύνδεση με το χώρο, προσαρμογή και ανθεκτικότητα.

9. Περιβαλλοντικές στάσεις και συμπεριφορές

Παράγοντες που επηρεάζουν τις περιβαλλοντικές στάσεις και συμπεριφορές (αξίες, κοινωνικά πρότυπα και συναισθήματα), θεωρίες περιβαλλοντικής συμπεριφοράς.

10. Κοινωνική δέσμευση για την περιβαλλοντική αλλαγή

Διαδικασίες αλλαγής στάσεων, ενθάρρυνση περιβαλλοντικά υπεύθυνων συμπεριφορών, στρατηγικές για την αλλαγή συμπεριφοράς, περιβαλλοντική εκπαίδευση.

11. Σύγχρονες προκλήσεις της ΠΨ

Αναφορά στις σύγχρονες προκλήσεις και τα αναδυόμενα πεδία του κλάδου.

12. Ομαδικές παρουσιάσεις

13. Ανασκόπηση του μαθήματος και ανακεφαλαίωση

Σύνοψη εννοιών, ανατροφοδότηση εργασιών κι αξιολόγηση του μαθήματος.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση στη διδασκαλία, στις συμμετοχικές δραστηριότητες, στην επικοινωνία με τους φοιτητές.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις – παραδόσεις	36 ώρες (12 διαλέξεις x3 ώρες)
	Μελέτη κι ανάλυση βιβλιογραφίας για την προετοιμασία παρουσιάσεων	20 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη προετοιμασίας εξετάσεων	40 ώρες
	Ομαδικές παρουσιάσεις εργασιών, συμμετοχή-συζήτηση, ανατροφοδότηση	3 ώρες
	Τελικές εξετάσεις	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	102 (4 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ομαδική Εργασία: 50% Γραπτές εξετάσεις: 50%	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ Canter, D. (2003). Περιβαλλοντική Ψυχολογία. Θεσσαλονίκη: University Studio Press. Κοσμόπουλος, Π. (2000) Περιβαλλοντική Κοινωνική Ψυχολογία: Η αντίληψη του χώρου. Θεσσαλονίκη: University Studio Press. Συγκολλίτου, Ε. (1997) Περιβαλλοντική ψυχολογία. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. (open access) Συγκολλίτου, Ε. (επ.) (2018) Περιβαλλοντική ψυχολογία. Σύγχρονες τάσεις στον Ελλαδικό χώρο. Αφοί Κυριακίδη
ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ Bechtel, R. B., & Churchman, A. (Eds.). (2003). Handbook of environmental psychology. Wiley & Sons. (Open access) Bott, S., Cantrill, J. G., & Myers Jr, O. E. (2003). Place and the promise of conservation psychology. Human Ecology Review, 100-112. Clayton, S. (ed) (2012) Oxford Handbook of Environmental and Conservation Psychology New York, NY: Oxford University Press. (Open access) De Leeuw, A., Valois, P., Ajzen, I., & Schmidt, P. (2015). Using the theory of planned behavior to identify key beliefs underlying pro-environmental behavior in high-school students: Implications for educational interventions. Journal of environmental psychology, 42, 128-138. Gieseeking, J. J., Mangold, W., Katz, C., Low, S., & Saegert, S. (Eds.). (2014) The people, place, and space reader. Routledge. (Open access) Gifford, R., Steg, L., & Reser, J. P. (2011). Environmental Psychology. IAAP Handbook of Applied Psychology, 440-470.

Gifford, R. (2014). Environmental psychology matters. *Annual review of psychology*, 65, 541-579.

Giuliani, M.V. and Scopelliti, M. (2009). Empirical research in environmental psychology: past, present, and future. *Journal of Environmental Psychology* 29 (3): 375–386.

Saegert, S., & Winkel, G. H. (1990). Environmental psychology. *Annual review of psychology*, 41(1), 441-477.

Steg, L. & De Groot, J. I. (eds.) (2019) *Environmental psychology: An introduction*. Second Edition. Wiley & Sons. (Open access)

Twigger-Ross, C., Bonaiuto, M., & Breakwell, G. M. (2003). Identity theories and environmental psychology. In *Psychological Theories For Environmental Issues* (pp. 203-234). Ashgate.

Uzzell, D., & Rätzsch, N. (2009). Transforming environmental psychology. *Journal of Environmental Psychology*, 29(3), 340-350.

White, K., Habib, R., & Hardisty, D. J. (2019). How to SHIFT consumer behaviors to be more sustainable: A literature review and guiding framework. *Journal of Marketing*, 83(3), 22-49.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά

Journal of Environmental Psychology
Environment and Behaviour
Ecopsychology

* Με υπογράμμιση τα βασικά συγγράμματα του μαθήματος